

Әсрә пултарулла пулнәран

Вөрентекен әсә пархатарлә

Юратнә профессипе вай хуракан чунәпе әсшән сунса тарать. Шәп савән пекисен шутне көрет те әнтә Кашмашри пәтәмәшле пәлү паракан шулта вөрентекен Лариса Петровна Максимова.

Ачаранах вөрентекенсен пархатарлә әсә сәнанә вәл. Вәтам шул пәтернә хыс-сан пәр иккәленмесәрех учитель пулма шут

тытнә. Савәнпа та И.Я. Яковлев ячәпе хисепленекен Чәваш патшаләх педагогика институтенче пәлү илет. Хыс-сан вырас чәлхипе литература тата истрои предметчәсене вөрентме пуслать. Унччен те вәл шултах вай хунә. Лариса Петровна ачасемпе әсләме пуслани вун пиләк сул ситрә. Кашни уроках вәл тәплән хатәрленет. Кәтарту хатәрәсемпе, тәрлә методика пособийәсемпе анлан уса курнипе ачасене хай патне туртат. Халә вәл 9-мәш класс ертүси. Вәсене тәрлә әнлә аталантарма тарашат. Истори кружокне ертсе пират. Савән пекех историпе краеведени музейнәчи тәрлә әсәне пурнаслать.

Пәр темәна әнланса сирәпләтсе хәвармасан, ситес урокра сәннинә әнланма вара пушшех те йывәр. Лариса Петровна сакна лайәх пәлсе тарать. Савәнпа сәнә темәна лайәх уса парассишән вай-халне шәлләмест, кашни ача әна әнлантар тесе тарашат. Явапләхә сирәп туякан, хай тивәсәне тәрә кәмәлпа пурнаслакан учительниңа коллективра хисепләсә. Ашә чунлә сын вәл кирек хәсан та вәтисене пулашма хатәр. Вәра сәмахпа кирлә сәнү вара сәмрәк учительниңан яланах пур.

Сән үкерчәкәре: Лариса Петровна сәнә кәнекепе паллаштарат.
Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Шкулсенчен хыпарлашсә

Поэта халалласа

Юпа уйәхән 3-мәшәне Атапай шуләнче вырас халәхән паллә поэчән Сергей Есенинән суралнә кунне паллә турәс.

Шкул библиотекәрә Л.В. Максимова ачасене поэтан кунсуләпе паллаштарчә. С. Есенина халалласа кәнекесен выставкине йәкәләрә.

Шкул ачисем Есенин сәвви-сене чәвашла вуласа пачәс. 6-мәш класра вөрентекен Зоя Яззова «Хурән» сәвана вуларә. А.Н. Иванова учительница «Анна патне сырнә сыру» сәва вуларә. Ана чәвашла Александр Артемьев кусарнә.

7-мәш класра вөрентекенсем С. Есенин сырнә «Сиротка» юмах тарәх инсценировка лартса пачәс. Чи маттурисем Е. Колбасова, З. Соколова, А. Быков, С. Казамбаев, С. Кириллов пулчәс.

Тәләх хәр ача рольне Елена Колбасова выларә, ама сури амәшә роләнче А. Быков, Хәл Мучи роләнче С. Кириллов пултарулла пулчәс.

О. БАГРОВА,
Атапай шуләнче 8-мәш класра вөрентекен.

Спорт хыпарәсем

Суллахи спорт сезонә хупәннә ятпа райони "Сентеру ялавә" хәсәт парнисене сәнсе илессишән кәркуннехи сәмәл атлетика эстафетине ирттермелли положени

1. Тәлләвәсемпе зачачисем

Спортан сәк тәсәне пәтәмәшле пәлү паракан шулсем хушшинче анлә сарас тата сәмрәксене физкультурәпа спорта явәстарас тәлләвәпе ирттерәсәсә.

2. Вәхәчәпе вырәнә

Амәртусем 2006 сұлхи октябрән 14-мәшәне Муркаш стадионәнче 11 сәхәтре пуслана сәсә.

3. Амәртәва хутшәнанкансем тата программа

Амәртәва Муркаш районәнчи пәтәмәшле пәлү паракан шулсен пәрлештернә командисем хутшәна сәсә.

Командәсен йышә:

-пәтәмәшле пәлү паракан вәтам шулсем – 10 сын (5 арсын ача, 5 хәр ача тата 1 представитель);
-пәтәмәшле пәлү паракан тәп шулсем – 10 сын (5 арсын ача, 5 хәр ача тата 1 представитель).

Программа: хутәшла эстафета, арсын тата хәр ачасем – 400 метр чупа сәсә.

4. Командәсене йышәмәлли тата наградаламәлли улловисем

Амәрту ирттерме: сәнтәру сәсәне наградалама тата судя сәне тәлеме каякан тәкаксене Муркаш издательство сурчә хай сине илет.

Амәртәва хутшәнанкансене явәстарма каякан тәкаксене шулсем хай сине иләсәсә.

5. Заякәсем тәратасси тата документаци

Заякәсене малтанласа октябрән 14-мәшәчен район администрацийән вөрентү, сәмрәксен политички тата физкультурәпа спорт пайне тәратмәлла.

Амәрту ирттернә кун команда представителә ятран сырнә заякәна судя сән коллегиине тәратат. Ана шул директорәпе врачән алә пусса сирәпләтмәлле.

СӘМӘЛ АТЛЕТИКА

Сентябрән 29-мәшәне Шупашкарта сәмәл атлетика енәпе кәркуннехи чемпионат тата республикәра мала тухса илессишән сәмәл атлетика кросс пулса иртнә.

Муркаш сәкән пек результатсем кәтартнә: Ирина Юманова 2 километрлә дистанцире – 4-мәш вырән, Елена Тихонова 2 километрлә дистанцире – 6-мәш вырән, Петр Михайлов 5 километрлә дистанцире – 6-мәш вырән.

ЙӘЛТӘРСӘСЕН ӘМӘРТӘВӘ

Сентябрән 30-мәшәне сәнә Шупашкар хулинче ачасемпе сәмрәксен спорт шуләнче хушшинче мала тухса Н. Шамакова-Бурлакова парнисене сәнсе илессишән йәлтәрсәсен кәркуннехи сәмәл атлетика кросс иртнә. Ку амәртәва 12 команда, пәтәмпе 250 участник хутшәннә. Сәв шутра Муркаш районән команди те.

Зина Замятина (Калайкәсси) вәтам сұлхи хәрсем хушшинче 2-мәш вырән, Настя Костина (Ярапайкәсси) кәсән сұлхи хәр ачасем хушшинче 3-мәш вырән сәнсе илме пултарнә. Хисеп грамотисемпе хаклә парнесене тивәсәнә.

Командәсем хушшинче Муркаш районән команди пәтәмәшле 4-мәш вырәнә тивәсәнә.

Пәлтерүсем. Объявления

Моргаушский районный суд приглашает на работу в качестве секретаря судебного заседания (временно). Требования: высшее юридическое образование.

Обращаться по телефону: 2-10-74, 2-19-37 в рабочее время с 8 до 17 часов.

Требуются подсобные рабочие в Нижегородскую область. Оплата 9-10 тыс. рублей в месяц. Жилье, питание. Тел.: 8927848225, 89061336772.

Әләкхи уқса, кәнекесем, открыткәсем, статүткәсем тата кивә япаласем туянатәп. Тел.: 8-927-850-67-05.

В. Егорова ячәпе хисепленекен Олимп резервәсен ачасемпе сәмрәксен спорт шулән коллективә кунта директорән сүмәнчә әсләкән Ю.А. Ершов ашшә

Анатолий Николаевич ЕРШОВ

нумай вәхәт чирленә хыс-сан вилсе кайнә пирки вәсен сәмәлпә пәрлә тарәннән хурланни сәнчен пәлтерет.

Әсрә ыра ятлә

Чуна парса әсләсә

Кашни сәннән пурнәсә тәрләрән, анча темәнле пулсан та шул тата учитель унта пәлтерәшлә вырән йышәна сәсә. Учитель әсә пулас әру уменчә явапләх пысәк пулнине уйрәлса тарать. Ыранки специалистсене әс, тәрәс канаш памалла, вәсәне пурнәсә сүлә сине тухма пулашмәлла. Ку пите йывәр, анча сумлә әс.

Чуна парса әсләкән учительсем Чуманкәсси шуләнче сахал мар. Пысәк коллективра нумай сул хушши әсләкән әстасем тата вәсенчән вөренте пыракан сәмрәксем вай хура сәсә. Пәр-пәрине тачә сыхәнса әсләни ачасен әс-хакәлне, тавракурәмне анләлатма

пулашат. Шкулта М.В. Яников, Р.Ф. Алексеева, С.В. Иванова, И.А. Перлов, О.М. Перлова, В.П. Новиков, Н.А. Дмитриева, Р.А. Моисеева, Н.В. Захарова, И.М. Федоров, В.Ф. Иванов, Т.А. Павлова, Е.Г. Егорова, Н.Н. Замятина, Л.Е. Трофимова нумай сул хушши тараша сәсә. Вөрентү әсәнчә пуян опыт пухнәкәрсем, ачасене сур сәмахран, куран пәрре пәхса әнланма вөрәнсе ситнә әнтә. Вәсен ыра канашәсем, кирлә сәнәвәсем яланах ачасене пулашса пырасәсә.

Сәмрәксенчә тавсәруләх, чун хавалә тапса тарать. Сәкә вара кулләнчи әс, шул тулашәнчи пурнәсә инте-

ресләрәх тума май парать. Шкулта нумай сул хушши әсләкән пулин те, В.Н. Николаева, Т.М. Иванова, О.М. Ковалева, Н.Н. Николаева, А.Н. Ефимова, А.И. Морозова, Г.Э. Васильева, С.Н. Романов ачасен чәрсенчә пысәк вырән йышәна пултарчәс. Хайсем сәмрәк пулин те вөрентекенсене лайәхрах әнланма пулашат әнтә вәсәне.

Ю.А. Артемьев, В.Е. Федорова, А.В. Васильева, Р.П. Илларионова, А.В. Степанова, В.Г. Васильева, С.В. Алексеева, М.Н. Ковалев, С.А. Кузьмина, Е.И. Кадыкова, О.Н. Иванова та ачасен пәлү шайне үстерәс тесе нумай вай хура сәсә. Вәсен әс стажә

вунә султан иртнә әнтә. Вөрентү әсәнчә сәнә меләсемпе, месләсемпе уса курни, асла педагогсен пуян опытни шута илнә, ачасене юратни, хисәплени, вәсен ашшә-амәшәпе тачә сыхәнчә пулин сүләрәх асәннә вөрентекенсен әсәне тухәсләрах тума май парать.

"Вөрәнни мултан та хаклә", – тенә ваттисем. Питә тәрәс сәмахсем. Уқса-тенкә вәл паян пур та ыран сук. Шулта илнә тарән пәлү вара пурнәсә таршәләрәх санпа пәрлә. Куншән вара әпир пурте учительсене тав сәмахә калатпәр, сывхарса килекән уяв ячәпе чәрәрен әшә сәмахәсемпе саламлатпәр.

Н. НИКОЛАЕВА,
Чуманкәссинчи вәтам шулти асла вожатәй.

Кәнеке – пәлү сәл кусә

Ви сәсәмәш вырәнә тивәсәнә

Әс-хакәлпа чун аталанәвә тәнинә тәтәшәх илтәтпәр, вулатпәр. Хәшә сәкна тәпә хурса пурәннә, малалла та сәплах тарашат. Хәшә вара әс-хакәлпа чуна сәмсәртләсә сәмрәк әру уменчә, әтем әмәлки евәр сул-

вәл Чәваш Республикнә Культура министрствинә, Чәваш Республикнә Л.Н. Толшә ячәллә ятарлә библиотекинә тата Чәваш Республикнә ВОС правленийә йәркәленипе пулса ирттә. Конкурса ку сә япәх куракансен кул-

ятарлә библиотекәра иртәкән иккәмәш тура хутшәнна тата район чысә хутәлеме вәсәмәх тивәсә пулчәс. Амәртәвән программине анлә та интереслә йәркәленә. Вәсем сәк конкурса чылай вәхәт хушши тәплән хатәрленнә.

– Кәнеке манән пурнәсәра пысәк вырән йышәнат. Әпә әна туянама та, вулама та юрататәп. Мән пәчәкренәх упрама вөрәннә. Хәрәме Галинәна та сәвнах әнлантаратәп. Әпир Муркаш район чысә хутәлени пирәншән пысәк хисеп пулчә, – каласа пачә Анастасия Дмитриевна.

Галина 5-мәш класра сәсә. Хай тәлләнәх тәрлә кәнеке вулат, библиотекәна тәтәшәх чупат. Пушә вәхәт тупәнсан алла кәнеке тытат.

– Ас тәватәп, мана анне юмахсем вуласа паратчә, сәв кәнеке сәне әпә типтәрлә тытатәп. Вәсәне мәнле упранине анне пәхса тарать, – тәрә Галина.

Кәнеке нумай вулани Анастасия Дмитриевна каласәвәнчән те, әсәнчән те пәларат. Вәл республикәри тата унән тулашәнчи кон-

курссене тәтәшәх хутшәнат. Халә те вәл ахалә лармасть, ситес вәхәтра пулакан амәртәва хатәрленет. Кәнеке вулани әс-тәна тупат, таста ситиәх илсе ситерет. Тавракурәмә пысәк пулнән Хусан хулинчә әрудитсен "КИСИ" (команда интеллектуального современного искусства) амәртәвән хутшәнчә. Мускаври Ра сәй шайәнчи турнирта "Наша местная чудесная" конкурса хутшәна республика чысә хутәлени пысәк чыс та хисеп пулчә. Халә те, ақә, район чысә хутәлесе, хайсән әсталәхне кәтартнәшән дипломсәмпе хаклә парнесене тивәсәнәшән мухтанмәлла кәна. Тәрәссипе вара вәл тивәсәнә дипломсем темән чухләх.

Интересшән сәк цифрәсәне илсе кәтартат. Ра сәй сынни куллән сәра туянама 5 тенкә тәкаклат, наркотик туянама 1,5 тенкә, кәнеке туянама 16 пус сәс.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Сән үкерчәкәре: "Чи нумай вулакан сәмә" конкурса хутшәна 3-мәш вырәнә тивәсәнә Михайловасен сәмәй.

ланса сүрет. Сәмахәма әпә ыри сывәхарах пулнән, ун сәнченәх тәсам.

Нумаях пулмасть тәп хула-мәртан Анастасия Дмитриевна Галина Михайловасем ыра хыпарпа таврәнчәс. "Чи нумай вулакан сәмә" конкурса хутшәна ви сәсәмәш вырән йышәнчәс.

тура шайне үстерәс, сәмәре вуласа традицие сыхласа хәварас, ятарлә библиотекәна вулакансене ытларах явәстарас тәлләвәпе йәркәленә. Ана икә турпа ирттерме паләртнә. Пәррәмәшә район шайәнчә ирттә. Унән сәнтәруси Михайловсен сәмәй пулчә. Республикәри

ГУП ЧР "Моргаушский издательский дом"
Моргаушская районная газета
"СЕНТЕРУ ЯЛАВЕ"

УЧРЕДИТЕЛИ:

Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики "Моргаушский издательский дом".

Директор-главный редактор
А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни, социальной жизни - 2-12-82, сельского хозяйства - 2-11-38.
E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу. Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Печать офсетная, объем 1,0 п. листа. Тираж 3357.
Материалы на правах рекламы публикуются под знаком Р или рубрикой «Аталану сулпә».
Время подписания в печать в 17 час. 20 мин., подписано - в 17 час. 03.10.2006 г.
Заказ
Держурный по номеру
БЕЛОВ А.П.
ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.